

okresní politickou správou dle Šu 19 tisk. zák. časopisu zasláné připojena byla poznámka, čímž prý byl spáchán přestupek Šu 22 tisk. zák. Státní zastupitelství v Praze zavedlo subjektivní trestní stíhání a navrhlo u okresního soudu pro přestupky v Praze potvrzení zabavení podle Šu 489 tr. ř. Okresní soud nálezem ze dne 3. října 1922 zabavení to zrušil a zrušení odůvodnil tím, že obsahem poznámky trestný čin spáchán nebyl a že rovněž nebyl spáchán trestný čin vydáním nebo rozšiřováním tiskopisů proti předpisům tiskového zákona § 9, 17, 23 tisk. zák.; porušení tiskového zákona se sice stalo, avšak nikoliv vydáním nebo rozšiřováním proti jeho předpisům. Stížnosti státního zastupitelství v Praze zemský trestní soud v Praze usnesením ze dne 25. října 1922 nevyhověl a potvrdil napadený náleze ze správných důvodů první stolice. Rozhodnutím obou soudů porušen byl zákon v Šu 487 tr. ř. Dle ustanovení tohoto Šu může tiskopis býti zabaven, byl-li proti zákonu o tisku vydán nebo rozšiřován nebo má-li býti pro svůj obsah ve veřejném zájmu stíhán. Předpokladem zabavení je tedy, že buď vydání a rozšiřování neb obsah tiskopisu porušuje zákon a zakládá trestný čin. Poukazuje zákon první částí oné věty k formálním deliktům tiskovým, pokud se týče k trestním normám druhé částky tiskového zákona; druhá část oné věty pak poukazuje k tiskovým deliktům materiálním, o nichž jedná třetí částka zákona o tisku. Stanovisko, že slova »byl-li proti zákonu o tisku vydán anebo rozšiřován« vztahují se jen na ony předpisy tiskového zákona, které jednají přímo a výslovně o vydávání a rozšiřování tiskopisů v užším smyslu těchto slov, bylo by naprosto libovolné; pro takový náhled neposkytuje ni žádná opora ani doslov a smysl, ani účel zákona; vydání a rozšiřování tiskopisu přiči se předpisům zákona o tisku, kdykoliv bylo jakékoliv ustanovení tohoto zákona tiskopisem porušeno, a účelem zabavení je, by prostředky trestného jednání byly zachyceny, učiněny zabavením neškodnými až do té doby, kdy soudce rozhodne o tom, zda je tu trestný čin čili nic. Dostatečným předpokladem prozatimního zabavení je tudíž jakékoliv porušení předpisů tiskového zákona. Jest tím zejména též porušení Šu 22 tohoto zákona, k němuž výslovně poukazuje návrh veřejného obžalobce.

Čís. 1086.

Nebyl-li přestupek Šu 487 tr. zák., záležející v obviňování z přestupku soukromožalobního, spáchán způsobem, v Šu 489 tr. zák. uvedeným, třeba prováděti důkaz pravdy, nýbrž stačí důkaz pravděpodobnosti.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1922, Kr II 826/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku zemského trestního jako odvolacího soudu v Brně ze dne 23. března 1922, jímž bylo odvolání soukromého obžalobce do rozsudku okresního soudu v Ivančicích ze dne 20. prosince 1921, jímž byla obžalovaná sprostěna z obžaloby pro přestupek proti bezpečnosti cti dle Šu 488 tr. zák. — vyhověno a obžalovaná uznána vinnou přestupkem proti bezpečnosti cti

dle Šu 488 tr. zák. — takto právem: Rozsudkem zemského trestního soudu odvolacího v Brně ze dne 23. března 1922 porušen byl zákon v ustanovení Šu 270 čís. 5 tr. ř. a Šu 490 tr. zák., rozsudek ten se zrušuje a jmenovanému odvolacímu soudu se ukládá, by, šetře zásady Šu 293 odstavec druhý tr. ř., ve věci znova rozhodl.

D ů v o d y:

Ze spisů okresního soudu v Ivančicích a ze spisů zemského trestního soudu v Brně lze uznati tento stav věci: Marie N-ová, soukromnice v R., vyjádřila se dne 7. srpna 1921 v bytě jisté V-ové v R. k porodní babičce Žofii K-ové, že Ludvík P. (soukromý obžalobce), má s nějakou H-ovou nemanželské dítě a že tato s ním také potratila. V bytě byly tenkrát pouze P-ová a K-ová. Když pak P., dovědév se o tomto příběhu, přišel 14. srpna 1921 se svou manželkou Josefou P-ovou do bytu N-ové v R. a zeptal se N-ové, zdali se zakládá na pravdě, že ona takové věci o něm vypravuje, odpověděla mu v přítomnosti jeho manželky, že je to pravda, že má s H-ovou dítě a že ona s ním měla potrat. Okresní soud v Ivančicích, u něhož podal P. dne 15. září 1921 na N-ovou soukromou obžalobu pro přestupek proti bezpečnosti cti, spáchaný shora uvedeným způsobem, osvobodil rozsudkem ze dne 20. prosince 1921 N-ovou dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. od této obžaloby. Z rozsudku vychází na jevo, že soud považoval shora uvedený skutkový děj za prokázaný, že spatřoval v jednání obžalované objektivní skutkovou podstatu přestupku proti bezpečnosti cti dle Šu 488 tr. zák. a že sprostil obžalovanou z obžaloby proto, že prokázala okolnosti, podle nichž mohla míti důvodně za to, že obvinění, jí pronesené, mohlo býti pravdivé. Obžalovaná tvrdila totiž při hlavním přelíčení dne 18. října 1921, že jí jakási H-ová, s níž byla začátkem roku 1921 ve vazbě u zemského trestního soudu v Brně, tenkrát tam vypravovala, že prý měla s P-em dítě a že s ním potratila a že jí tato žena také doručila dopis, adresovaný na P-a, a svědkyně Anežka L-ová a Julie S-ová, jichž obžalovaná se v tomto směru dovolávala, potvrdily při hlavním přelíčení dne 20. prosince 1921, že ve vazbě u zemského trestního soudu v Brně skutečně byla žena nezjištěného jména, jež jak obžalované tak i těmito svědkyním, které tenkrát také byly ve vazbě u zemského trestního soudu v Brně, vypravovala, že měla s Ludvíkem P-em dítě a že s ním potratila, a že tato ženština poslala prostřednictvím Anežky L-ové obžalované dopis s prosbou, aby tato jej doručila Ludvíku P-ovi. Zemský trestní jako odvolací soud ve věcech přestupkových v Brně vyhověl rozsudkem ze dne 23. března 1922, odvolání soukromého obžalobce, změnil napadený rozsudek v ten rozum, že se obžalovaná uznává vinnou přestupkem dle Šu 487 tr. zák., spáchaným tím, že dne 7. srpna a 14. srpna 1921 v R. sdělením, že soukromý žalobce má v Brně s nějakou ženou nemanželské dítě a že tato s ním potratila, vinila ho křivě z přestupku cizoložství, a odsoudil ji za to dle Šu 493 tr. z. za použití Šu 260 b) tr. zák. do vězení na 14 dní, zostřené dva posty a dle §§ 389, 390 tr. ř. k náhradě nákladů trestního řízení. Zároveň odkázal obžalovanou s návrhem na povolení podmíněného odkladu trestu na soud první stolice. Odvolací soud považoval shora uvedený skutkový

děj rovněž za prokázaný, ale shledal v jednání obžalované vzhledem k tomu, že soukromý obžalobce je ženat, skutkovou podstatu přestupku dle Šu 487 tr. zák., spáchaného křivým obviňováním z přestupku cizoložství dle Šu 502 tr. zák. Důkaz pravdy považoval v tomto případě za nepřipustný, a to proto, že tu šlo o obviňování z trestného činu, který trestní soud stíhati může toliko k žádosti někoho jiného. Především dlužno uvést, že rozsudek odvolacího soudu opomenul odůvodniti, proč zakládá výše uvedené obvinění skutkovou podstatu Šu 487 tr. zák. a nikoliv přestupku dle Šu 488 tr. zák., jak první soudce za to měl, neboť z vylíčeného skutkového děje nevyplývá nutně, že obžalovaná vinila soukromého obžalobce z cizoložství v době, kdy byl ženat, a tato okolnost měla tedy býti odůvodněna. Nestalo-li se tak, porušen byl předpis Šu 270 čis. 5 tr. ř. Rozsudek odvolacího soudu obsahuje dále právně mylný názor, že u přestupku dle Šu 487 tr. zák., spáchaného obviňováním z cizoložství, tedy přestupku, který může býti stíhán toliko k žádosti osoby třetí, důkaz pravdy vůbec jest vyloučen. Důkaz pravdy vyloučen jest jen v tom případě, když někdo obvinění pronese způsobem, v Šu 489 tr. zák. uvedeným, t. j. tiskem, spisy rozšiřovanými nebo vyobrazeními nebo veřejně, aniž by okolnostmi byl k tomu nucen. Nebylo-li obviňování takovýmto způsobem uveřejňováno («veröffentlicht», jak zákonný výraz v prvním odstavci Šu 490 tr. z. zní), netřeba dle druhého odstavce Šu 490 tr. zák. prováděti ani důkazu pravdy, nýbrž stačí dukaz pravděpodobnosti, to jest důkaz takových okolností, dle nichž bylo dostatek příčin, aby se obvinění pokládati mohlo za pravdivé. S touto otázkou, jakož i s otázkou, zdali šlo v tomto případě o obvinění, pronesené jiným způsobem než v Šu 489 tr. zák. vyznačeným, odvolací soud se mylného svého stanoviska vůbec se nezabýval a jest proto jeho rozsudek dle Šu 281 čis. 5 a 9 b) tr. ř. zmatečným.

Čís. 1087.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čis. 568 sb. z. a n.).

Neopatřil-li si obchodník dobyt看 porážkového listu, dopustil se za platnosti nařízení ze dne 2. ledna 1920, čis. 22 sb. z. a n. pletich.

Nejde o pletichy, neodnáší-li se nereálnosti jednání pachatelova ku způsobu obchodování, nýbrž pouze k výši nákupní ceny; přichází tu po případě v úvahu § 7 lich. zák.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1923, Kr II 4/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 6. října 1921, jímž byl obžalovaný Josef H. uznán vinným přečinem pletich dle Šu 11 čis. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čis. 568 sb. z. a n. — takto právem: Rozsudkem lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 6. října 1921, porušen byl zákon v ustanovení Šu 11 čis. 4 zákona o válečné lichvě, rozsudek ten — a v důsledku toho i rozsudek mor. sl. vrchního zemského soudu v Brně ze dne 9. prosince 1921 — se zrušují